

Naar Bethlehem langs moeras en bovenland

► Het prettigst wandelen is het op routes waar alleen wandelaars mogen komen. De Bethlehemroute loopt ruim een kilometer over een exclusief wandelpad dwars door weilanden van Staatsbosbeheer. De rest van de tocht wandelt u over vrij stille wegen langs de Kromme Mijdrecht en de Bovendijk. De schoonheid en rust van dit gebied zijn geen geheim meer. Op een camping en een groot caravanpark brengen vaste gasten uit de Randstad al jarenlang hun weekeinden en vakanties door.

Let op: Tussen 15 maart en 15 juni is het pad door de weilanden van Staatsbosbeheer niet toegankelijk in verband met het broedseizoen van de weidevogels.

Hoogteverschil

De route begint bij een recent aangelegde voetbrug over de Kromme Mijdrecht. Eerst wandelt u langs het riviertje en een bungalowpark om vervolgens op het Molenland uit te komen. Deze weg markeert de grens tussen een **droogmakerij** (-5.3 m) (1) en een **niet-uitgeveende polder** (-1.5 m) (2), ook wel bovenland genoemd. Het hoogteverschil van vier meter valt te verklaren uit de grootschalige veenwinning om er de brandstof turf van te maken. Op het bovenland is nooit veen afgegraven.

Zangvogels en salamanders

Langs de weg ligt een brede **moerasstrook** (3) met rietlanden, kleine plukjes bos, moeras

Zorgboerderij Bethlehem

Boerderij Bethlehem is sinds 1998 het werkterrein van een groep verstandelijk gehandicapten. Zij runnen samen een compleet recreatie-bedrijfje met een koffieschenkerij,

minicamping (15 plaatsen), kinderboerderij en kano-, bootjes- en fietsverhuur. De mannen en vrouwen hebben er een dagtaak aan. Zeker in de zomer zijn ze druk in de weer

met het uitserveren van bestellingen, de dieren verzorgen en het onderhoud van het terrein en de gebouwen. Vijf van de werkers wonen in het voorhuis; de anderen worden naar

hun werk gebracht. Deze zogenoemde zorgboerderij laat zien hoe het platteland nieuwe functies gaat krijgen, ter vervanging van of aanvulling op de landbouw.

Zorgboerderij Bethlehem (foto Remko Dalkmann)

en open water. Het beheer berust sinds 1994 bij Natuurstichting De Bovenlanden. De moerasstrook was sterk verruigd. Met een reeks kleine ingrepen heeft de stichting de afwisseling van natte en droge delen teruggebracht. Zo werden poelen gegraven en sloten uitgebaggerd. De houtwal werd gedeeltelijk gekapt. Het gebied is een geliefd broedgebied voor zangvogels, eenden en reigers en een pleisterplaats voor padden en salamanders. De moerasstrook fungeert als een ecologische schakel tussen twee grote natuurgebieden: de Nieuwkoopse Plassen in het zuiden en de Vinkeveense Plassen/Botshol in het noorden. Zulke ecologische zones moeten ervoor zorgen dat flora en fauna zich op den duur gemakkelijker kunnen 'bewegen'

tussen beide gebieden. Hoe groter het leefgebied van kwetsbare soorten, hoe meer kans dat die soorten zich kunnen handhaven. Vandaar de inspanningen om beide plasgebieden aan elkaar te koppelen.

Nat, leeg en weids

U verlaat het Molenland en gaat rechts de Bovendijk op. Ook dit is weer een grens tussen een **droogmakerij** (4) en **niet-uitgeveend bovenland** (2). Het hoogteverschil van vier meter valt goed te zien. Ook de bodemgesteldheid laat zich aflezen aan het landschap. Het bovenland is veel natter dan de droogmakerij, wat blijkt uit het grote aantal brede sloten. Veen houdt meer water vast dan de kleibodem van de droogmakerij. Voorbij Bungalowpark Ruimzicht gaat u rechts de weilanden in en een **graspad** (5) op van Staatsbosbeheer. Het landschap is leeg en het uitzicht weids. Alleen de bosschages rond het bungalowpark beperken enigszins het zicht. Aan het einde van dit pad komt u op de Amstelkade, de dijk langs de Kromme Mijdrecht.

T-huis met vloedstoep

Bethlehem (6) staat te lezen op een klein bord boven de voordeur van een grote monumentale boerderij (1885) aan de Amstelkade 61. Deze zogenoemde T-huisboerderij heeft een symmetrisch voorhuis dat haaks staat op het lange bedrijfsdeel met de stallen en de hooizolder (vandaar T-huis). Opvallend bij de voordeur is de vloedstoep van enkele treden hoog. Als de Kromme Mijdrecht buiten haar oevers trad en het land overstroomde, kon de boerenfamilie toch nog het woonhuis in en uit zonder dat er water binnenstroomde.

Molenstomp

Aan de Amstelkade 72 staat een **afgetopte molen** (7). De watermolens verloren hun functie bij de komst van door stoom en later stroom aangedreven gemalen. Ze werden hooguit nog bedrijfsklaar gehouden om in geval van nood te kunnen bijspringen. Veel molens werden echter afgebroken. Bij deze molen is alleen de kap gesloopt en het onderhuis verbouwd tot woonhuis.

Afstand:
6 km - 1,5 uur

Startplaats:
voetbrug aan de Kromme Mijdrecht

Markering:
ANWB-bordjes en geel-rood-gele stickers

Bereikbaarheid:
bus 141 van Woerden naar Mijdrecht (halte Driehuis Kerk), vandaar 2 km wandelen

Parkeren:
Zorgboerderij Bethlehem

Horeca:
Zorgboerderij Bethlehem (1 okt-1 apr za gesloten)

